

SAVEZ VOJVOĐANSKIH MAĐARA – DR BALINT PASTOR

Slogom do uspeha.

Izborni program mađarske zajednice u Vojvodini

za parlamentarne izbore u Republici Srbiji

2026–2030

Vojvodina je naš dom.

Ovde želimo da ostanemo Mađari, da napredujemo i gradimo budućnost.

Sporazum sa mađarskom zajednicom u Vojvodini

Savez vojvođanskih Mađara je nezavisna, samostalna i dosledna politička snaga koja je nastala iz mađarske zajednice u Vojvodini i deluje u njenoj službi. Već tri decenije radimo na tome da naša zajednica sačuva svoj nacionalni identitet, ojača samopoštovanje i da svoju budućnost može da planira bezbedno, na svom rodnom tlu.

„Slogom do uspeha.” nije samo izborni slogan. Ona je izraz spoznaje da su rezultati naše zajednice uvek nastajali onda kada smo zajednički i jasno definisali svoje interese, udružili snage i dosledno ih zastupali u Beogradu, Novom Sadu, lokalnim samoupravama, u okviru nacionalne politike i u Evropi.

Savez vojvođanskih Mađara već više od tri decenije vodi politiku polazeći od uverenja da interese mađarske zajednice u Vojvodini treba da definišemo, zastupamo i ostvarujemo zajedno, sa Mađarima u Vojvodini, unutar same zajednice. Različiti smo i ne moramo se u svemu slagati da bismo postavili zajedničke ciljeve. U prvi plan treba da stavimo ono što nas povezuje, a ne ono što nas razdvaja. Naša snaga je u sopstvenim institucijama, izabranim predstavnicima, znanju, radu, porodicama i zajedništvu.

Cilj naše politike ostaje nepromenjen: da sačuvamo stečena prava i naše institucije, a istovremeno stvorimo uslove u kojima Mađari u Vojvodini mogu ne samo da opstanu već i da napreduju na svom rodnom tlu. Iz ranijih programa zadržavamo kontinuitet vrednosti, ali na izazove naredne četiri godine nudimo nove i ostvarive odgovore.

Sve nas je manje, deo naših naselja stari, mnogi mladi svoju budućnost traže u inostranstvu, poljoprivredu pogađaju klimatske promene, a u zdravstvu i drugim javnim službama javlja se nedostatak stručnog kadra. Istovremeno, brži saobraćaj, digitalizacija, veštačka inteligencija i srpsko-mađarski ekonomski prostor otvaraju nove mogućnosti. Naš je zadatak da te mogućnosti stavimo u službu ljudi koji žive u Vojvodini.

Zato je u središtu našeg programa čovek: dete i mlada osoba, porodica, poljoprivrednik, preduzetnik i zaposleni, prosvetni i zdravstveni radnik, stariji čovek, kao i svaki građanin koji živi u selima, na salašima i u gradovima. Dvanaest tačaka nadovezuje se na mađarsku političku tradiciju, ali istovremeno odgovara na izazove savremenog doba, nudi moderna rešenja i jasnim redosledom pokazuje šta želimo da ostvarimo do 2030. godine.

Naš cilj je da sačuvamo, ojačamo i unapredimo mađarsku zajednicu u Vojvodini: da gradimo rodni kraj u kojem vredi ostati, u koji se vredi vratiti i u kojem pripadnici naše zajednice mogu da žive ispunjenim životom.

Dvanaest tačaka mađarske zajednice u Vojvodini

Dvanaest prioriteta, jedan zajednički cilj: sigurna, prosperitetna i slobodna budućnost pripadnika mađarske zajednice u Vojvodini u rodnom kraju.

1. **Budućnost naše zajednice – porodica, mladi, rešavanje stambenog pitanja i povratak u rodni kraj** – radimo na tome da obezbedimo predvidivu podršku za osnivanje porodice, prvi dom, početak karijere i povratak u rodni kraj.
2. **Naš nacionalni identitet, manjinska prava i institucije** – doslednim radom štitimo stečena prava i zalažemo se da mađarski jezik ostane deo naše svakodnevice i u elektronskoj upravi (eUprava).
3. **Obrazovanje na mađarskom jeziku, kultura, informisanje, naše crkve i život zajednice** – gradimo privlačno i savremeno obrazovanje na mađarskom jeziku, snažne kulturne institucije, slobodno informisanje na mađarskom jeziku i žive zajednice.
4. **Snažna Vojvodina, snažne lokalne samouprave i dostupne državne institucije** – doslednim radom čuvamo i proširujemo nadležnosti teritorijalne autonomije, lokalnih samouprava i mesnih zajednica, približavamo donošenje odluka i javne usluge građanima, zalažemo se za granice upravnih okruga koje odgovaraju geografskoj logici i za ponovno uspostavljanje ukinutih sudova.
5. **Konkurentna privreda, dostojanstven rad, inovacije i digitalizacija** – jačamo lokalna preduzeća, radna mesta zasnovana na znanju i uslove za dostojanstven život, a digitalizaciju činimo dostupnom svima.
6. **Poljoprivreda, sigurnost vodosnabdevanja i budućnost vojvođanskog sela** – pravednim sistemom doprinosa, funkcionalnim upravljanjem vodama, savremenim znanjem i snažnijim tržištima činimo poljoprivrednu proizvodnju predvidivijom.
7. **Saobraćaj, prohodne granice i naselja pogodna za život** – povezujemo naše krajeve bržim prelaskom granice, boljim železničkim i drumskim vezama i kvalitetnijim lokalnim uslugama.
8. **Dostupno, savremeno zdravstvo koje funkcioniše i na mađarskom jeziku** – radimo na tome da zdravstvena zaštita bude pravovremeno dostupna bez obzira na mesto stanovanja i maternji jezik, da ustanove budu savremene i da se obezbedi dovoljan broj stručnog kadra.
9. **Socijalna sigurnost, briga i dostojanstvena starost** – gradimo sistem podrške u lokalnoj zajednici koji starijima, socijalno ugroženima i osobama sa invaliditetom pruža pomoć u blizini mesta stanovanja.
10. **Bezbedne zajednice, pravna sigurnost i nulta tolerancija prema ilegalnim migracijama** – štitimo ličnu, imovinsku i digitalnu bezbednost građana, borimo se

protiv ilegalnih migracija i krijumčarenja ljudi i protivimo se ponovnom uvođenju obaveznog služenja vojnog roka.

11. **Čista životna sredina, odgovorno upravljanje vodama i održiva Vojvodina** – u svom radu posebnu pažnju posvećujemo obezbeđivanju zdrave pijaće vode, čistijim površinskim vodama, zaštiti poljoprivrednog zemljišta, savremenom upravljanju otpadom i radimo na tome da naša naselja budu otpornija na klimatske promene.
12. **Evropska budućnost, srpsko-mađarsko partnerstvo i prekogranična saradnja** – jačamo evropske integracije Republike Srbije, srpsko-mađarsko strateško partnerstvo i jačamo ulogu mađarske zajednice u Vojvodini u povezivanju Republike Srbije i Mađarske.

1. Budućnost naše zajednice – porodica, mladi, rešavanje stambenog pitanja i povratak u rodni kraj

Najveći dugoročni izazov mađarske zajednice u Vojvodini jeste smanjenje broja stanovnika. Opstanak danas više nije samo pitanje zaštite prava: on zavisi i od toga da li mladi ovde mogu da pronađu posao, dom, odgovarajuće usluge i zajednicu, kao i od toga da li porodice mogu bezbedno da planiraju svoju budućnost.

Zato porodičnu politiku, rešavanje stambenog pitanja, omladinsku politiku, zapošljavanje i povratak onih koji su otišli u inostranstvo posmatramo kao jedinstven zadatak politike zajednice. Ne želimo da odlučujemo o mladima, već zajedno sa njima.

Naš cilj je da ublažimo smanjenje broja stanovnika, podržimo rađanje dece, zadržimo mlade u rodnom kraju i da programom „Vojvodina te čeka” stvorimo stvarne mogućnosti za povratak i novi početak u rodnom kraju.

ZA ŠTA SE ZALAŽEMO?

Predvidiva podrška porodicama. Zalažemo se za usklađen sistem podrške od rođenja deteta do završetka školovanja. Posebnu pažnju posvećujemo porodicama sa više dece, samohranim roditeljima, porodicama koje odgajaju dete sa hroničnim oboljenjem, kao i porodicama u težem socijalnom položaju.

Prvi dom i porodična kuća pogodna za život. Nastavljamo i proširujemo programe za kupovinu prvog doma i seoskih kuća, kao i podršku za renoviranje i unapređenje energetske efikasnosti. Obezbeđujemo jednostavnije administrativne postupke i savetovanje na mađarskom jeziku u vezi sa povoljnim mogućnostima za rešavanje stambenog pitanja.

Usluge i radna mesta prilagođeni porodicama. Čuvamo i, prema potrebi, povećavamo kapacitete jaslica i vrtića, a radno vreme prilagođavamo potrebama zaposlenih roditelja. Zalažemo se za fleksibilno radno vreme, mogućnost rada od kuće, odgovarajuće odsustvo u

slučaju bolesti deteta, kao i za punu zaštitu prava trudnica, majki, preduzetnica i poljoprivrednih proizvođača.

Početak karijere i osamostaljivanje. Mladima pomažemo stipendijama, programima stručne prakse i prvog zaposlenja, mentorstvom, podrškom za pokretanje sopstvenog posla i dostupnim rešenjima za stanovanje u zakup. Mere podrške usklađujemo sa deficitarnim zanimanjima u pojedinim krajevima i stvarnim potrebama lokalne privrede.

Program povratka u rodni kraj. Razvijamo aplikaciju za povratnike koja će pružati ažurne informacije na nivou naselja i praktične vodiče za planiranje povratka. Pored toga, uspostavljamo jedinstveno mesto podrške za one koji se vraćaju iz inostranstva: pružamo pomoć pri traženju posla, rešavanju stambenog pitanja, priznavanju kvalifikacija, pokretanju sopstvenog posla, administrativnim postupcima i uključivanju dece u obrazovni sistem. Pokrećemo ciljane programe za povratak stručnjaka iz zdravstva, obrazovanja, socijalne zaštite i drugih deficitarnih oblasti.

Zajednice koje funkcionišu zajedno sa mladima. Jačamo omladinske organizacije, prostore za okupljanje, kulturno-umetnička društva i lokalne sportske klubove. Mladima stvaramo redovne mogućnosti da učestvuju u pripremi i donošenju odluka na nivou naselja i zajednice.

2. Naš nacionalni identitet, manjinska prava i institucije

Za budućnost mađarske zajednice u Vojvodini nije dovoljno da naša prava budu zapisana u zakonima: ona moraju da se ostvaruju i u školi, organima uprave, policiji, sudovima, zdravstvu, javnim preduzećima i elektronskim administrativnim postupcima. Pored zaštite stečenih prava, potrebno je stvoriti i uslove za upotrebu jezika primerene XXI veku.

Snažna zajednica može da se gradi samo na snažnim i stručnim institucijama, kao i na stručnjacima mađarske nacionalnosti koji učestvuju u donošenju odluka. Zato su zaštita prava, izgradnja institucija, jačanje stručnih mreža i srazmerna zastupljenost pri zapošljavanju deo iste politike.

Naš cilj je **da obezbedimo da u Vojvodini pripadnici mađarske zajednice mogu da žive ispunjenim životom na svom maternjem jeziku, uz funkcionalne institucije i prava koja se stvarno ostvaruju.**

ZA ŠTA SE ZALAŽEMO?

Nepovredivost stečenih prava. Pri svakoj izmeni propisa štitimo već ostvarena individualna i kolektivna prava nacionalnih manjina i pokrećemo inicijative za potpuno usklađivanje sektorskih zakona sa zakonom kojim se uređuju nacionalni saveti.

Stvarna upotreba mađarskog jezika. Zalažemo se za doslednu primenu službene upotrebe mađarskog jezika i pisma. Dvojezični obrasci, obaveštenja, natpisi i usluge za građane ne smeju da budu izuzetak, već osnovna usluga.

Digitalna država koja funkcioniše i na mađarskom jeziku. Potrebno je obezbediti i verzije na mađarskom jeziku za portale elektronske uprave, informacije od javnog značaja, digitalne obrasce i automatizovane korisničke servise. Pri razvoju novih sistema javnih usluga zasnovanih na veštačkoj inteligenciji, pristup na mađarskom jeziku mora da bude obezbeđen već od početka procesa planiranja.

Srazmerna zastupljenost pri zapošljavanju. Radimo na tome da pripadnici nacionalnih zajednica u praksi koriste zakonom zagwarantovane mogućnosti za učešće u javnoj upravi, pravosuđu, policiji, zdravstvu, obrazovanju i javnom sektoru.

Snažan Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine i snažan sistem institucija. Čuvamo i dodatno jačamo nadležnosti Nacionalnog saveta mađarske nacionalne manjine u oblasti obrazovanja, kulture, informisanja i službene upotrebe jezika. Obezbeđujemo predvidivo stručno i finansijsko funkcionisanje institucija čiji je osnivač ili suosnivač. Pokrećemo inicijative za vraćanje ranijih nadležnosti putem pravnih rešenja usklađenih sa odlukom Ustavnog suda.

Pravično okončanje restitucije imovine. Zalažemo se za ubrzavanje i pravično okončanje još nerešenih postupaka restitucije nezakonito nacionalizovane privatne imovine. Prednost dajemo vraćanju prvobitne imovine u naturi, a tamo gde to više nije moguće, zalažemo se za pravično obeštećenje srazmerno vrednosti imovine.

3. Obrazovanje na mađarskom jeziku, kultura, informisanje, naše crkve i život zajednice

Obrazovanje na maternjem jeziku, kultura i informisanje predstavljaju temelj opstanka naše zajednice. Zadatak u narednom periodu nije samo očuvanje institucija, već i unapređenje njihovog kvaliteta, privlačnosti, konkurentnosti i jačanje ljudskih resursa.

Deci treba omogućiti da vrtić, odnosno školu na mađarskom jeziku pohađaju što bliže mestu stanovanja, dok mladima treba obezbediti konkurentno znanje koje će im omogućiti da se uspešno ostvare i u Evropi i da napreduju u rodnom kraju. Kultura i sport grade zajednicu, a mediji na mađarskom jeziku stvaraju zajednički javni prostor.

Naš cilj je da obezbedimo savremen, kvalitetan i privlačan sistem obrazovanja, kulture, informisanja i života zajednice na mađarskom jeziku kako u sredinama gde pripadnici naše zajednice žive u dijaspori, tako i u sredinama sa većinskim mađarskim stanovništvom. Deci i mladima mađarske nacionalnosti u Vojvodini obezbeđujemo dostupno i kontinuirano obrazovanje na mađarskom jeziku, od vrtića do visokog obrazovanja. Očuvanje mreže institucija povezujemo sa obezbeđivanjem nastavničkog kadra, potpunom dostupnošću udžbenika, kao i merljivim unapređenjem dobrobiti učenika i obrazovnih rezultata.

ZA ŠTA SE ZALAŽEMO?

Grupa i odeljenje na mađarskom jeziku svuda gde za to postoji potreba. Očuvaćemo povoljne uslove za formiranje i rad grupa u vrtićima i odeljenja u školama na mađarskom jeziku sa manjim brojem dece. Zalagaćemo se da odluke zasnovane isključivo na broju dece ili troškovima ne ugroze obrazovanje na maternjem jeziku. U dijaspori ćemo pristup obrazovanju na mađarskom jeziku obezbediti školskim autobusima, produženim boravkom, smeštajem u domovima učenika, nastavnicima koji putuju do mesta održavanja nastave i saradnjom između obrazovnih ustanova.

Udžbenici, nastavnici i savremeno okruženje za učenje. Obezbeđujemo pravovremenu dostupnost udžbenika na mađarskom jeziku, unapređujemo digitalne nastavne sadržaje i podržavamo kontinuirano stručno usavršavanje nastavnika. Kontinuirano unapređujemo naše obrazovne ustanove.

Funkcionalno znanje jezika. Uz visok nivo znanja maternjeg jezika, ciljanim programima unapređujemo praktično znanje srpskog jezika i jačamo nastavu stranih jezika. Cilj je da mladi pripadnici naše zajednice budu sigurni u svoj identitet, a svojim znanjem otvoreni i konkurentni.

Stručno obrazovanje, visoko obrazovanje i podrška talentima. Obrazovnu ponudu na mađarskom jeziku usklađujemo sa potrebama učenika i studenata, kao i sa potrebama regiona u oblasti privrede, zdravstva, obrazovanja, poljoprivrede i javnih službi. Unapređujemo kvalitet dualnog obrazovanja i profesionalne orijentacije, kao i stručne nastavne materijale na mađarskom jeziku, stipendije za deficitarna zanimanja i programe podrške talentima. Proširujemo mogućnosti visokog obrazovanja na mađarskom jeziku i podržavamo obezbeđivanje nastavnog, istraživačkog i drugog stručnog kadra. Očuvaćemo i razvijati postojeći sistem domova za srednjoškolce i studente, uključujući Studentski dom „Evropa“, domski smeštaj povezan sa našim gimnazijama za talentovane učenike u Subotici i Senti, kao i smeštaj u stručnom kolegijumu pri srednjoj poljoprivrednoj školi u Bačkoj Topoli. Zalagaćemo se da i u Novom Sadu i drugim obrazovnim centrima učenicima i studentima mađarske nacionalnosti bude obezbeđen odgovarajući domski smeštaj.

Snažne kulturne institucije i očuvano nasleđe. Pored obnove pozorišta, biblioteka, muzeja, arhiva, kulturnih udruženja i javnih zbirki, radimo i na obezbeđivanju odgovarajućeg stručnog kadra i njihovog stabilnog i predvidivog funkcionisanja. Čuvaćemo graditeljsko i nematerijalno nasleđe naših naselja i pretvarati ga u resurs lokalnog razvoja.

Javni prostor na mađarskom jeziku u digitalnom dobu. Štitimo javno, zajedničko i lokalno informisanje na mađarskom jeziku. Posebno važnim smatramo očuvanje štampanih medija, a istovremeno podržavamo digitalnu obnovu redakcija i sadržaje koji dopiru do mlađe publike. Od informisanja koje se finansira iz javnih sredstava očekujemo visok profesionalni nivo i verodostojnost.

Naše istorijske crkve i nasleđe zajednice. Istorijske crkve mađarske zajednice, pored svoje verske službe, imaju ključnu ulogu u očuvanju našeg nacionalnog identiteta, kulturnog nasleđa i lokalnih zajednica. Podržavamo njihove obrazovne, kulturne, socijalne,

humanitarne aktivnosti i aktivnosti usmerene na izgradnju zajednice, kao i očuvanje naših crkava, crkvenih objekata, grobalja i sakralnog nasleđa. Nastavljamo obnovu crkvenih spomenika kulture i zalažemo se za okončanje još nerešenih postupaka restitucije crkvene imovine.

Sport i život zajednice. Savez vojvođanskih Mađara je u prethodnom periodu radio na tome da mogućnost kvalitetnog bavljenja sportom bude dostupna ne samo u većim gradovima, već i deci i mladima koji žive u manjim naseljima i selima. Nastavljamo ovaj rad: oslanjajući se na stručnu podršku akademija, dodatno jačamo školski sport, rad sa mladim sportistima, masovni sport i lokalna sportska udruženja. Razvijamo sportsku infrastrukturu, podržavamo obezbeđivanje trenerskog i drugog stručnog kadra i vodimo računa o tome da izgrađena infrastruktura služi i svakodnevnom životu zajednice u našim naseljima.

4. Snažna Vojvodina, snažne lokalne samouprave i dostupne državne institucije

Autonomija Vojvodine i funkcionalna decentralizacija nisu apstraktna ustavnopravna pitanja. One znače da se odluke koje se tiču naših naselja donose na lokalnom nivou, uz odgovarajuća finansijska sredstva i učešće lokalnih zajednica.

Dosadašnje reorganizacije su u više slučajeva udaljile upravne i pravosudne usluge od građana. Granice upravnih okruga, teritorijalna nadležnost institucija i mreža sudova treba da prate stvarne regionalne, saobraćajne, ekonomske i jezičke veze.

Naš cilj je da obezbedimo predvidivo finansiranje Vojvodine, snažne lokalne samouprave i mesne zajednice, kao i sistem državnih institucija koji je dostupan i geografski i jezički.

ZA ŠTA SE ZALAŽEMO?

Nadležnosti i finansiranje Vojvodine. Zalažemo se za dugo očekivano zakonsko uređenje nadležnosti i finansiranja Autonomne Pokrajine Vojvodine, uz jasno definisanje sopstvenih prihoda i izvornih nadležnosti. Korišćenje pokrajinskih sredstava i dalje mora da bude transparentno i teritorijalno uravnoteženo.

Snažne lokalne samouprave i mesne zajednice. Lokalnim samoupravama treba obezbediti više ovlašćenja za donošenje odluka i predvidivo finansiranje. Preciziraćemo pravni status, nadležnosti i finansiranje mesnih zajednica i uključiti građane u određivanje prioriteta razvoja naselja.

Usklađivanje granica upravnih okruga sa geografskom logikom. Ono što je u Banatu treba da pripada Banatu, a ono što je u Bačkoj – Bačkoj.

Ponovno uspostavljanje ukinutih sudova. Preispitaćemo mrežu institucija koje su ukinute ili svedene na sudske jedinice. Pokrenućemo inicijativu za ponovno uspostavljanje samostalnih sudova tamo gde to opravdavaju obim predmeta, velika udaljenost koju građani moraju da prelaze, uloga regionalnog centra i mogućnost građana da pravosuđu pristupe na maternjem jeziku.

Pravosuđe dostupno i na mađarskom jeziku. Potrebno je obezbediti stvarne kadrovske i tehničke uslove za vođenje postupaka na mađarskom jeziku, dvojezično informisanje, kao i dovoljan broj sudija, tužilaca, sudskih službenika, javnih beležnika i tumača koji govore mađarski jezik.

Usluge dostupne u blizini mesta stanovanja. Lokalne službe za građane, katastarske, poreske, socijalne i druge državne službe povezane sa nadležnostima lokalnih samouprava ne smeju nestati iz manjih centara. Pokrenućemo inicijativu da se neposredno obavljanje administrativnih poslova dopuni mobilnim službama za građane i potpunim digitalnim pristupom.

5. Konkurentna privreda, dostojanstven rad, inovacije i digitalizacija

Merilo privrednog razvoja nije samo broj investicija, već i to da li se otvaraju sigurna i adekvatno plaćena radna mesta, da li raste lokalno stvorena dodatna vrednost i da li mladi na rodnom tlu vide svoju profesionalnu budućnost.

Mikro, mala i srednja preduzeća čine ekonomsku osnovu naših naselja. Tehnološke promene, automatizacija i veštačka inteligencija otvaraju nove mogućnosti, ali samo ako su znanje, infrastruktura i mere podrške dostupni i u manjim naseljima, kao i u sredinama gde pripadnici naše zajednice žive u dijaspori.

Naš cilj je da gradimo privredu sa većom dodatom vrednošću, inovativnu i ukorenjenu u lokalnoj sredini, uz dostojanstven rad i zarade koje omogućavaju kvalitetan život u Vojvodini.

ZA ŠTA SE ZALAŽEMO?

Predvidiv razvoj preduzetništva. Nastavljamo da podržavamo nabavku opreme, razvoj poslovnih prostora, energetske efikasnost, digitalizaciju i izlazak na tržište mikro, malih i srednjih preduzeća.

Mladi, žene i porodična preduzeća. Ciljano podržavamo mlade preduzetnike i preduzetnice, generacijsku smenu u porodičnim preduzećima, socijalna preduzeća i privredne subjekte koji posluju u sredinama gde pripadnici naše zajednice žive u dijaspori. Mrežom mentora pomažemo poslovno planiranje, finansijsku pismenost i jačanje izvoznih kapaciteta.

Dostojanstven rad i primenljivo znanje. Zalažemo se za prava zaposlenih, bezbedne uslove rada i odgovarajuće zarade. Stručno obrazovanje, dualno obrazovanje i obrazovanje odraslih

usklađujemo sa stvarnim potrebama tržišta rada, uz posebnu pažnju posvećenu deficitarnim zanimanjima.

Odgovorna digitalizacija i radna mesta zasnovana na znanju. Promišljenom primenom digitalizacije i veštačke inteligencije stvaramo nova radna mesta zasnovana na znanju u svim krajevima. Naš cilj je da svi mogu bezbedno da koriste nove tehnologije, a da talentovani mladi svoje znanje mogu da primene i razvijaju u Vojvodini.

Pristup tržištu i udruživanje preduzetnika. Jačamo mreže preduzetnika mađarske nacionalnosti u Vojvodini kako bi lokalni, specifični proizvodi i usluge uspešno dospeli na tržišta Republike Srbije, Mađarske, Zapadnog Balkana i Evrope. Ciljanom pripremom za izvoz, poslovnim umrežavanjem, kao i usklađenom podrškom za pristup izvorima finansiranja u Republici Srbiji, Mađarskoj i Evropskoj uniji, podržavamo mikro i mala preduzeća u Vojvodini. Vojvodina nije periferija, već prirodna privredna i kulturna spona ne samo između Mađarske i Republike Srbije, već i između Zapadnog Balkana i Evropske unije. Koristeći ovaj strateški položaj, pomažemo lokalnim preduzećima da postanu dobavljači, da se uključe u značajne investicije i prekogranični privredni prostor, kao i da iskoriste mogućnosti za rast koje pruža srpsko-mađarsko partnerstvo.

Turizam zasnovan na vrednostima Vojvodine. Oslanjajući se na prirodno, graditeljsko, kulturno i gastronomsko nasleđe Vojvodine, razvijamo održivi turizam i lokalna preduzeća povezana s njim. Podržavamo seoski, kulturni, manifestacioni, zdravstveni, biciklistički, velnes, nautički, vinski, lovni i ribolovni turizam, kao i formiranje i razvoj kamping zona, pristaništa, mesta za posetioce, pešačkih i biciklističkih turističkih ruta. Podstičemo saradnju lokalnih samouprava, turističkih organizacija i preduzeća kako bi od pojedinačnih lokalnih ponuda nastali višednevni turistički programi koji se mogu zajednički promovisati. Razvojne projekte povezujemo u regionalnu ponudu kako bi prihodi ostali lokalnim preduzetnicima i zajednicama.

6. Poljoprivreda, sigurnost vodosnabdevanja i budućnost vojvođanskog sela

Poljoprivreda je jedan od najvažnijih stubova privredne snage Vojvodine, opstanka naših ruralnih zajednica i bezbednosti snabdevanja hranom. Poljoprivrednici se, međutim, istovremeno suočavaju sa nepredvidivim tržištima, nesrazmernim poreskim i drugim obavezama, nedostatkom stručnog kadra i radne snage, kao i sa sve ozbiljnijim posledicama klimatskih promena.

Potrebna nam je agrarna politika koja će rešiti dugove nasleđene iz prošlosti, uskladiti opterećenja sa stvarnom ekonomskom snagom gazdinstava, obezbediti višegodišnju sigurnost i omogućiti da sve veći deo dodate vrednosti ostane u Vojvodini, umesto da se zadržavamo samo na proizvodnji sirovina. Budućnost sela, međutim, ne može se svesti samo na poljoprivredu: na selu ne treba samo proizvoditi, već i imati uslove za kvalitetan život.

Naš cilj je da zaštitimo porodična poljoprivredna gazdinstva, poljoprivredno zemljište i život na selu, kao i da pravednijim fiskalnim opterećenjem, sigurnošću vodosnabdevanja i snažnijom tržišnom pozicijom obezbedimo dostojanstvenu egzistenciju poljoprivrednicima.

ZA ŠTA SE ZALAŽEMO?

Pravedno uređenje sistema penzijskog osiguranja poljoprivrednika. Jasno ćemo definisati pravni i ekonomski status poljoprivrednih gazdinstava. Nismo odustali od toga da doprinose za penzijsko, invalidsko i zdravstveno osiguranje uskladimo sa stvarnim prihodima i veličinom proizvodnih površina, umesto da država svim poljoprivrednicima nameće jednako opterećenje.

Predvidiva podrška i dostupna administracija. Zalažemo se za višegodišnji sistem agrarnih podsticaja koji je unapred predvidiv i isplaćuje se na vreme, uz dostupno osiguranje prinosa i prihoda. Jačamo mrežu savetodavaca za poljoprivrednike i obezbeđujemo pomoć na mađarskom jeziku za korišćenje sistema eAgrar, kao i za konkurse na državnom i pokrajinskom nivou, te na nivou Mađarske i Evropske unije.

Poljoprivreda zasnovana na znanju i praksi. Obuke usmeravamo na zaštitu zemljišta, unapređenje plodoreda i strukture setve, održivu zaštitu bilja, zdravlje životinja, preciznu poljoprivredu i upravljanje gazdinstvom. Pored teorije, u prvi plan stavljamo praktične demonstracije, ogledne parcele i razmenu iskustava među poljoprivrednicima.

Integrirano upravljanje vodama u poljoprivredi. Zalažemo se za kontinuirano održavanje postojeće kanalske mreže i bolju dostupnost odvodnjavanja i navodnjavanja. Zadržavanjem vode tokom zime, izgradnjom akumulacija i uređenjem područja za prikupljanje vode potrebno je povećati sigurnost proizvodnje, uz usklađenu zaštitu od suše, unutrašnjih voda, poplava i grada. Zaštita izvorišta pijaće vode je prioritet: za navodnjavanje prvenstveno treba koristiti površinske vode i namenski izgrađene akumulacije.

Veća dodata vrednost u Vojvodini. Posebno podržavamo mlade poljoprivrednike, mala i srednja porodična gazdinstva, stočarstvo, povrtarstvo i intenzivnu proizvodnju. Razvijamo kapacitete za preradu, hlađenje, pakovanje i skladištenje, kao i kružno povezivanje biljne i stočarske proizvodnje. Naš cilj je da ne prodajemo i izvozimo samo sirovine, već i finalne proizvode proizvedene u Vojvodini.

Uređeno tržište i snažnije zastupanje interesa. Smatramo neophodnim odlučno delovanje protiv nepoštenih trgovačkih praksi koje proizvođače dovode u nepovoljan položaj. Važnim smatramo jačanje udruženja poljoprivrednika, zadruga i proizvođačkih organizacija, podržavamo zajedničku nabavku inputa, preradu i prodaju, kao i organizovan nastup malih proizvođača na tržištima velikih gradova.

Mladi poljoprivrednici i živo selo. Podržavamo generacijsku smenu i olakšavamo pristup zemljištu, znanju, finansiranju i tržištima. Smatramo da bez bezbednih puteva, javnog prevoza, dostupnog zdravstva i obrazovanja, kulture, trgovine, pošte i brzog interneta nema održivog sela.

7. Saobraćaj, prohodne granice i naselja pogodna za život

Geografski položaj Vojvodine može biti prava prednost samo uz dobre, brze i pouzdane železničke i drumske veze, kao i efikasne granične prelaze dostupne svim krajevima. Prelazak granice ne sme da predstavlja svakodnevnu prepreku ljudima koji putuju na posao, u školu, kod lekara, u posetu porodici ili zbog poslovnih obaveza.

Pored velikih saobraćajnih koridora, kvalitet života određuju i regionalna železnica, putevi koji povezuju sela, autobuske linije, biciklističke staze i osnovna infrastruktura. Zato razvojne projekte ne posmatramo kao pojedinačne investicije, već kao međusobno povezan regionalni sistem.

Naš cilj je da granicu Republike Srbije i Mađarske učinimo prohodnijom, povežemo krajeve Vojvodine i u svakom naselju obezbedimo osnovne infrastrukturne uslove za život u XXI veku.

ZA ŠTA SE ZALAŽEMO?

Brži i predvidiviji prelazak granice. Radi smanjenja vremena čekanja zalažemo se za proširenje kapaciteta drumskih graničnih prelaza i produženje radnog vremena manjih prelaza. Zalažemo se za otvaranje novih mogućnosti za prelazak granice, unapređenje informisanja o stanju saobraćaja u realnom vremenu i uvođenje olakšica za one koji svakodnevno prelaze granicu zbog posla ili školovanja. Takođe pokrećemo inicijativu za stvaranje uslova da se Republika Srbija, i pre pristupanja Evropskoj uniji, priključi šengenskom prostoru, čime bi prelazak granice postao brži i jednostavniji.

Zajednička i savremena kontrola. Pokrećemo inicijative za zajedničke ili usklađene modele kontrole nadležnih organa Republike Srbije i Mađarske, naročito u železničkom saobraćaju. Ubrzavanje putničkog i robnog saobraćaja mora biti sprovedeno bez ugrožavanja bezbednosnih standarda.

Međunarodni i regionalni železnički saobraćaj. Podržavamo unapređenje nivoa usluga na železničkim relacijama Beograd–Budimpešta i Subotica–Segedin, kao i razvoj železničke pruge Subotica–Baja i ponovno uspostavljanje železničke veze Subotica–Kikinda–Temišvar. Zalažemo se za modernizaciju regionalnog putničkog saobraćaja na pravcima Subotica–Senta, Subotica–Senta–Zrenjanin i Pančevo–Zrenjanin–Subotica, kao i intermodalnog teretnog saobraćaja povezanog sa lukom u Senti, uz red vožnje prilagođen stvarnim potrebama putnika.

Bezbedna i povezana putna mreža. Insistiramo na izgradnji putnog pravca Subotica–Senta. Nastavljamo pripreme za povezivanje Y kraka sa Sentom i Severnim Banatom, podržavamo rešenja za rasterećenje područja Kanjiže, Sente i Temerina, kao i razvoj putnih deonica Bačka Topola–Mali Idoš–Srbobran, Bačka Topola–Bečej, Bečej–Srbobran, Feketić–Vrbas i

Gakovo–Rastina, te proširenje i rekonstrukciju puta između Crne Bare i Banatskog Arandelova. Zalažemo se za izgradnju četvorotračnog puta Novi Sad–Temerin. Zalažemo se za izgradnju puteva Toba–Nova Crnja, puteva Torak–Novi Itebej i Vojvoda Stepa–Torda, kao i puta Vojvoda Stepa–Srpski Itebej, zatim lokalnih puteva Orom–Čantavir i Orom–Subotica (Bikovo) sve do Y-kraka i Subotice. Smatramo neophodnim da se prioritetni projekti rekonstrukcije državnih puteva realizuju ravnomerno i u odgovarajućem teritorijalnom rasporedu na celoj teritoriji Autonomne Pokrajine Vojvodine, vodeći računa o ujednačenom razvoju regiona.

Javni prevoz i u selima. Čuvamo i unapređujemo međumesne autobuske linije, školski prevoz i prevoz na zahtev u ruralnim sredinama. Zalažemo se da redovi vožnje budu usklađeni sa rasporedom škola, zdravstvenih ustanova i radnim vremenom, kao i sa polascima i dolascima vozova.

Biciklistički i bezbedan lokalni saobraćaj. Gradimo biciklističke staze unutar naselja i između naselja, bezbedne pešačke pravce, pristupačna stajališta i zone sa usporenim saobraćajem u centrima naselja. Posebnu pažnju posvećujemo okolini škola i zdravstvenih ustanova.

Minimalni standard usluga u svakom naselju. U svakom naselju osnovni standardi moraju da budu kvalitetna pijaća voda, odgovarajuće upravljanje otpadnim vodama, pouzdano snabdevanje energijom, bezbedni putevi i širokopojasni internet. Razvoj industrijskih zona mora biti usklađen sa unapređenjem infrastrukture namenjene stanovništvu.

8. Dostupno, savremeno zdravstvo koje funkcioniše i na mađarskom jeziku

Kvalitet zdravstvene zaštite zavisi od stanja ustanova, opremljenosti, organizacije, a pre svega od toga da li ima dovoljno stručnjaka koji leče, neguju, rehabilituju i pružaju potrebnu podršku. Za stanovnike manjih naselja prepreku često predstavljaju udaljenost i saobraćajna povezanost, dok je za pacijente mađarske nacionalnosti dodatna prepreka često i jezik.

Nedostatak stručnog kadra može se rešavati samo pravovremenim regionalnim planiranjem: moramo znati gde se očekuju odlasci u penziju, kojih stručnih profila nema dovoljno, na koje se usluge dugo čeka i gde zdravstvena zaštita nije dostupna na mađarskom jeziku.

Naš cilj je da obezbedimo pravovremenu i bezbednu zdravstvenu zaštitu, dostupnu bez obzira na mesto stanovanja, materijalni položaj i maternji jezik, uz dovoljan broj odgovarajućeg stručnog kadra.

ZA ŠTA SE ZALAŽEMO?

Savremene bolnice, domovi zdravlja i ambulate. Posebnu pažnju posvećujemo obnovi, unapređenju opreme i stručnom jačanju bolnica u Subotici i Senti, kao i bolnica, domova

zdravlja i ambulantni u sredinama u kojima žive pripadnici mađarske zajednice. Redosled ulaganja određivaće bezbednost pacijenata i stvarne potrebe stanovništva za zdravstvenom zaštitom.

Zdravstvena zaštita u manjim naseljima. Zalažemo se za očuvanje primarne zdravstvene zaštite i redovnih specijalističkih pregleda tamo gde to opravdavaju broj stanovnika i starosna struktura. Pokrećemo inicijative za proširenje mobilnih preventivnih pregleda i specijalističke zdravstvene zaštite, razvoj telemedicine i kućne nege, ali digitalna rešenja ne smeju da zamene neophodan neposredni pregled pacijenta.

Da ima ko da leči, neguje, pruža stručnu podršku razvoju i brine. Stipendijama podržavamo ostanak i povratak lekara, specijalista, medicinskih sestara i tehničara, psihologa, logopeda, defektologa, fizioterapeuta, farmaceuta, stručnjaka za kućnu negu i drugih stručnjaka koji pružaju pomoć i podršku. Podržavamo rad njihovih stručnih zajednica, udruženja i organizacija za zastupanje interesa, kao i njihove programe stručnog usavršavanja i umrežavanja. Jačamo povezanost među stručnjacima mađarske nacionalnosti, zastupamo njihove stručne interese i unapređujemo uslove za dugoročno zaposlenje u Vojvodini.

Sigurnost na maternjem jeziku u lečenju. Tamo gde je jezik važan deo dijagnostike, lečenja, rehabilitacije ili nege, potrebno je obezbediti stručnjaka koji govori mađarski jezik. Ako lekar koji govori mađarski nije dostupan, pacijentu i njegovoj porodici treba da pomogne medicinska sestra ili drugi zdravstveni radnik koji može da komunicira na mađarskom jeziku.

Kraće liste čekanja i bezbedan digitalni sistem. Zalažemo se za transparentnije zakazivanje pregleda, sistem povratnog poziva i bezbednu razmenu podataka između zdravstvenih ustanova, uz strogu zaštitu ličnih podataka. Medicinska dokumentacija pacijenta treba da bude dostupna unutar sistema zdravstvene zaštite kako bi se smanjili nepotrebni ponovljeni pregledi i kašnjenja.

Prevenција, mentalno zdravlje i sigurnost porodice. Jačamo organizovane preventivne preglede za kardiovaskularne, maligne i metaboličke bolesti, zdravstveno vaspitanje i podršku po uzoru na patronažnu službu. Unapređujemo zaštitu mentalnog zdravlja dece i odraslih, prevenciju i lečenje bolesti zavisnosti, kao i bezbednost pacijenata u porodilištima i tokom zbrinjavanja novorođenčadi.

9. Socijalna sigurnost, briga i dostojanstvena starost

Naša zajednica stari i sve je više starijih ljudi koji žive sami. Briga porodice je nezamenljiva, ali porodice ne smemo ostaviti same: potrebne su dostupne socijalne i zdravstvene usluge, kao i usluge podrške u zajednici, što bliže mestu stanovanja.

Dostojanstvena starost znači da čovek može što duže da živi bezbedno u svom domu i svojoj zajednici, kao i da dobije odgovarajuću pomoć onda kada mu je potrebna institucionalna zaštita.

Naš cilj je da uspostavimo sistem brige i podrške koji je dostupan u svim životnim situacijama, funkcioniše i na mađarskom jeziku i omogućava ljudima da što duže ostanu u svom domu.

ZA ŠTA SE ZALAŽEMO?

Pomoć blizu doma i dostojanstvena starost. Proširujemo kućnu zdravstvenu negu bolesnika, pomoć u kući, kao i službe podrške u selima i na salašima. Usluge moraju redovno da budu dostupne i ljudima koji žive u sredinama gde pripadnici naše zajednice žive u dijaspori, kao i u udaljenim i perifernim područjima. Unapređujemo dnevni boravak za starije, njihove zajedničke prostore i programe, jer je sprečavanje usamljenosti i društvene izolacije važan uslov za očuvanje fizičkog i mentalnog zdravlja. Naš cilj je da stariji ljudi što duže mogu bezbedno da žive u svom domu i u zajednici na koju su navikli.

Dnevne, rehabilitacione i institucionalne usluge. Smatramo potrebnim da se unaprede dnevni boravak za starije, programi u zajednici, rehabilitacija i kvalitetna institucionalna nega sa smeštajem. Pored broja raspoloživih mesta, važni su i dovoljan broj stručnog kadra, bezbednost korisnika i komunikacija na maternjem jeziku.

Osobe sa invaliditetom i porodice koje pružaju negu. Podržavamo personalnu asistenciju, ranu intervenciju, dnevne boravke, pristupačnost i zapošljavanje. Članovima porodice koji pružaju negu, kao i porodicama koje brinu o detetu sa hroničnim oboljenjem, potrebno je pružiti podršku kroz usluge predaha, savetovanje i ciljane mere pomoći.

Smanjenje siromaštva i energetske siromaštva. Potrebno je unaprediti teritorijalnu pokrivenost i dostupnost socijalnih davanja, a pokrećemo i inicijativu za stručnu analizu rešenja koja bi ojačala sigurnost prihoda u starosti. Zalažemo se za smanjenje osnovnih troškova energije i stanovanja.

Socijalni sistem dostupan i na mađarskom jeziku, zasnovan na saradnji. Socijalne evidencije, informativni materijali i administrativni postupci moraju biti dostupni i na mađarskom jeziku. Povezujemo državne, pokrajinske, lokalne, civilne i crkvene pružaoce usluga kako bi pomoć bila usklađena i međusobno se dopunjavala, a ne odvijala paralelno. Pokrećemo inicijativu da jedan od uslova za ostvarivanje prava na socijalnu pomoć, za radno sposobne korisnike, bude učešće u javnim radovima.

10. Bezbedne zajednice, pravna sigurnost i nulta tolerancija prema ilegalnim migracijama

Bezbednost je uslov normalnog svakodnevnog života: ona podrazumeva zaštitu doma i imovine, mirne ulice, funkcionalnu državu, jednakost pred zakonom i brzu pomoć. Iskustvo naselja uz granicu pokazalo je da se teret migracionog pritiska ne može prebacivati na lokalne zajednice.

Bezbednost danas obuhvata i digitalni prostor, sprečavanje nasilja u porodici i školama, borbu protiv trgovine drogom, kao i spremnost za prirodne katastrofe.

Naš cilj je da država garantuje ličnu, imovinsku, javnu i digitalnu bezbednost, mir lokalnog stanovništva i postupanje u skladu sa principima vladavine prava.

ZA ŠTA SE ZALAŽEMO?

Odlučna borba protiv ilegalnih migracija. Kontrola državnih granica i sprečavanje ilegalnih ulazaka u zemlju odgovornost su države. Dosledno se borimo protiv mreža krijumčara ljudi i organizovanog kriminala, uz poštovanje ljudskog dostojanstva i uz bezbednost lokalnog stanovništva kao prioritet.

Stalno prisustvo policije u ugroženim područjima. U naseljima uz granicu, na salašima i u udaljenim područjima potrebno je obezbediti policijsko prisustvo u skladu sa stvarnim potrebama, odgovarajuću opremljenost i brzo reagovanje. U lokalnom sastavu policije potrebno je povećati broj stručnjaka koji poznaju jezik i prilike tog kraja.

Zaštita od kriminala, droge i nasilja. Zahtevamo od države da odlučno deluje protiv organizovanog kriminala, trgovine drogom, zločina iz mržnje, kao i nasilja u porodici i školama. Potrebno je ojačati podršku žrtvama, preventivne programe i saradnju škola, socijalnih centara, policije i zdravstva.

Digitalna bezbednost. Potrebna je lako razumljiva pomoć u oblasti sajber bezbednosti i mogućnost brzog prijavljivanja internet prevara, uznemiravanja i krađe podataka. Posebnim programima potrebno je zaštititi decu, starije osobe i mala preduzeća.

Zaštita od katastrofa i lokalna pripravnost. Jačamo dobrovoljna vatrogasna društva i kapacitete lokalnih samouprava za zaštitu i spasavanje. Potrebno je izraditi planove pripravnosti i sisteme za uzbunjivanje stanovništva u slučaju poplava, oluja, poljskih i šumskih požara, suša i toplotnih talasa.

NE obaveznom služenju vojnog roka! Jasno se protivimo ponovnom uvođenju obaveznog služenja vojnog roka. Bezbednost Republike Srbije prvenstveno treba garantovati profesionalnom, savremeno opremljenom i demokratski kontrolisanom vojskom, uz sistem dobrovoljne rezerve. U slučaju uvođenja obaveznog služenja vojnog roka, licima sa dvojnim državljanstvom treba omogućiti da odluče u kojoj će državi ispuniti svoju vojnu obavezu. Takođe pokrećemo inicijativu za ponovno uvođenje mogućnosti civilnog služenja van kasarne, obavljanjem poslova od značaja za zajednicu i od javnog interesa.

Pravna sigurnost i poverenje javnosti. Organi bezbednosti i pravosudni organi moraju da postupaju brzo, srazmerno i zakonito. Pokrećemo inicijativu za javne lokalne konsultacije o bezbednosti i višejezično informisanje, kako bi se odgovori na probleme pronalazili zajedno sa zajednicom.

11. Čista životna sredina, odgovorno upravljanje vodama i održiva Vojvodina

Zaštita životne sredine nije pitanje neke daleke budućnosti, već pitanje zdravlja, privrede i sigurnosti budućih generacija. U Vojvodini kvalitet pijaće vode, opterećenost površinskih voda, nizak stepen pošumljenosti, upravljanje otpadom i sve izraženije ekstremne vremenske pojave istovremeno zahtevaju usklađeno delovanje.

Upravljanje vodama mora u okviru jedinstvenog sistema da obuhvati zaštitu izvorišta pijaće vode, zadržavanje padavinskih i površinskih voda, kanalsku mrežu, prečišćavanje otpadnih voda, zaštitu od poplava i unutrašnjih voda, kao i potrebe poljoprivrede. Sigurnost snabdevanja pijaćom vodom mora imati prednost u odnosu na sve druge vidove korišćenja voda.

Naš cilj je da budućim generacijama ostavimo Vojvodinu sa zdravom pijaćom vodom, čistim vazduhom i vodama, zaštićenim poljoprivrednim zemljištem, savremenim sistemom upravljanja otpadom, sposobnu da se prilagodi klimatskim promenama.

ZA ŠTA SE ZALAŽEMO?

Bezbedna pijaća voda u svakom naselju. Ubrzaćemo razvoj postrojenja za preradu vode za piće, vodovodnih mreža i potrebnih regionalnih sistema.

Čiste površinske vode i funkcionalno prečišćavanje otpadnih voda. Nastavljamo razvoj kanizacionih mreža i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i zahtevamo odgovarajući predtretman industrijskih otpadnih voda na mestu njihovog nastanka. Usklađenim programom štitimo Paličko, Ludaško i Bačkotopolsko jezero, Krivaju, Tisu, kanalnu mrežu Dunav–Tisa–Dunav i druge površinske vode.

Integrisano upravljanje vodama. Uz prioritetnu zaštitu izvorišta pijaće vode, unapređujemo zadržavanje voda, održavanje kanalske mreže, akumulacije i područja za prikupljanje vode. U okviru jedinstvenog sistema upravljamo rizicima od poplava, unutrašnjih voda, suša i toplotnih talasa, kao i racionalnim korišćenjem površinskih i podzemnih vodnih resursa.

Manje otpada, čistija naselja. Unapređujemo odnošenje selektivno prikupljenog otpada iz domaćinstava i, gde god je to moguće, uvodimo, odnosno proširujemo sistem sa dve kante. Proširujemo mrežu reciklažnih dvorišta, podstičemo kompostiranje i reciklažu. Uklanjam divlje deponije, saniramo zagađena područja i podstičemo povratnu i višekratnu ambalažu, kao i cirkularnu ekonomiju.

Pošumljavanje, vetrozaštitni pojasevi i zaštita zemljišta. Nastavljamo ciljane programe pošumljavanja u lokalnim samoupravama sa niskim stepenom pošumljenosti i pokrećemo inicijative za obnovu nekadašnjih ili degradiranih vetrozaštitnih pojaseva. Program je usmeren na smanjenje erozije i deflacije zemljišta, poboljšanje mikroklimе i očuvanje vlage u zemljištu.

Energetska efikasnost i pravedna zelena tranzicija. Potrebno je obezbediti podršku građanima, ustanovama i privredi za termoizolaciju, zamenu stolarije, efikasnije grejanje, korišćenje obnovljivih izvora energije i skladištenje energije.

12. Evropska budućnost, srpsko-mađarsko partnerstvo i prekogranična saradnja

Evropske integracije Republike Srbije predstavljaju strateški interes mađarske zajednice u Vojvodini. Za nas Evropa znači jednostavniji prelazak granice, pravnu sigurnost, visok nivo zaštite manjinskih prava, kvalitetnije javne usluge, veće privredne mogućnosti, slobodnije kretanje i institucije bliže građanima.

Posebnu vrednost predstavlja istorijsko pomirenje Mađarske i Republike Srbije i strateško partnerstvo koje je na njemu izgrađeno. Mađarska zajednica u Vojvodini nije samo posmatrač tog odnosa, već njegov aktivni činilac i spona između Republike Srbije, Mađarske i Evropske unije.

Naš cilj je da ubrzamo predvidiv proces evropskih integracija Republike Srbije, dalje razvijamo srpsko-mađarsko partnerstvo i njegove konkretne prednosti učinimo vidljivim u svakodnevnom životu svih građana Vojvodine.

ZA ŠTA SE ZALAŽEMO?

Predvidiv put ka članstvu u Evropskoj uniji. Podržavamo ubrzavanje procesa pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji i njegovu veću transparentnost. Napredak reformi treba pravično vrednovati, a građani treba da osele konkretne koristi evropskih integracija i pre sticanja punopravnog članstva.

Postepeno uključivanje u politike Evropske unije. Republika Srbija treba da dobije širi pristup jedinstvenom tržištu, kao i energetske, saobraćajne, digitalne, obrazovne, istraživačke i ekološke programe Evropske unije. U pripreme uključujemo lokalne samouprave, institucije, privredu i civilne organizacije.

Vladavina prava i zaštita manjina kao merilo. Evropski put ne može biti potpun bez nezavisnog i dostupnog pravosuđa, predvidive javne uprave, slobode medija i građana, kao ni bez visokog nivoa zaštite nacionalnih manjina. Za te vrednosti se ne zalažemo kao za spoljne zahteve, već kao za sopstveni interes naše zajednice.

Nastavak istorijskog pomirenja i strateškog partnerstva. Čuvamo rezultate pomirenja između srpskog i mađarskog naroda, odbacujemo princip kolektivne krivice i podržavamo dostojne institucije kulture sećanja. Na političkom poverenju gradimo ekonomsku, energetske, infrastrukturnu, poljoprivrednu, obrazovnu, kulturnu i istraživačku saradnju.

Prekogranični razvojni projekti. Povećavamo učešće lokalnih samouprava, institucija, preduzeća i civilnih organizacija u evropskim i bilateralnim programima. Obezbeđujemo

pripremu projekata, izgradnju partnerstava i pomoć pri konkurisanju na mađarskom jeziku, kako bi i manja naselja imala pristup dostupnim sredstvima.

Prohodna granica i zajednički ekonomski prostor. Svakodnevni rezultati partnerstva treba da budu brži prelazak granice, bolje železničke i drumske veze, kao i lakše zapošljavanje, školovanje, održavanje porodičnih veza i promet robe. Podržavamo što skorije ispunjavanje uslova neophodnih za pristupanje šengenskom prostoru, kako bi Republika Srbija – po mogućnosti još pre sticanja članstva u Evropskoj uniji – mogla da postane deo šengenskog prostora, čime bi prelazak granice postao brži i jednostavniji. Zalažemo se za to da nas granica sve manje razdvaja, a sve više povezuje. Pogranično područje pretvaramo iz periferije u zajedničku zonu razvoja.

Povezujuća uloga mađarske zajednice u Vojvodini. Mađarski jezik, dvostruka kulturna pripadnost i izgrađen sistem institucija predstavljaju znanje i iskustvo koja doprinose evropskom približavanju Republike Srbije i saradnji dveju država. Ovom resursu naše zajednice obezbeđujemo odgovarajuću političku i institucionalnu težinu.

Slogom do uspeha.

Naše ciljeve moramo da definišemo, zastupamo i ostvarujemo zajedno, sa pripadnicima mađarske zajednice u Vojvodini, unutar naše zajednice. Različiti smo i ne moramo se u svemu slagati da bismo radili na zajedničkim ciljevima. U prvi plan treba da stavimo ono što nas povezuje, a ne ono što nas razdvaja. U središtu politike Saveza vojvođanskih Mađara nalaze se pripadnici mađarske zajednice u Vojvodini i budućnost naše zajednice. Štitimo svoj identitet i stečena prava. Jačamo naše institucije. Podržavamo porodice i mlade. Pomažemo poljoprivrednicima i preduzetnicima. Razvijamo naša naselja. Brinemo o starijima. Gradimo sigurnost i čuvamo naše prirodne vrednosti.

Znamo da rezultati naše zajednice ne dolaze sami od sebe. Iza svakog rezultata stoje rad, istrajnost, političko zastupanje i zajedništvo. Zato ne želimo samo da sačuvamo ono što smo postigli, već želimo da nastavimo da gradimo dalje.

Vojvodina je naš dom. Ovde želimo da ostanemo pripadnici mađarske zajednice, ovde želimo da napredujemo i ovde želimo da gradimo budućnost za našu decu, unuke i praunuke. Za to tražimo poverenje i podršku za listu **Savez vojvođanskih Mađara – Dr Balint Pastor. Ovo je program Mađarske sloge.**